

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5872/22
7.9.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Целетовић Цуцић, председника већа и судија Александре Лековић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милић Рајковић, адвокат из Београда, Нушићева 6/2, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Велимир Јакић, адвокат из Београда, Кнез Михаилова 19, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 686/15 од 1.2.2019. године, у седници већа одржаној дана 7.9.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 686/15 од 1.2.2019. године у ставу првом и другом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Изреком побијане пресуде Трећег основног суда у Београду П 686/15 од 1.2.2019. године, првим ставом, одбија се тужбени захтев тужиље АА из ..., којим је тражила да се утврди да је по основу свог доприноса у ванбрачној и брачној заједници са туженим ББ из ..., сувласница са 1/5 идеалних делова дограђеног објекта који се састоји од: две засебне стамбене јединице на првом спрату-једна лоцирана у делу објекта према ... улици, нето површине 64,91м², у коју се улази са заједничког степеништа унутар објекта и другу лоцирану у делу објекта према дворишту, нето површине 73,10м²+1,37 балкон и 5,92м² терасу у коју се улази спољним степеницама из дворишта и једне засебне четворособне

стамбене јединице на другом спрату лоциране на делу објекта према ... улици површине 62,43м² као и дела таванског простора са оставама лоцираним према ... улици бруто грађевинске површине 56м² у коју се приступа са заједничког степеништа унутар објекта, а који се налази у стамбеној згради у ул. ... бр... у ..., који је саграђен на кат.парцели ... КО ..., са правом коришћења припадајућег дела кат.парцеле на којој се објекат налази, а што би тужени био дужан да призна и трпи да тужиља своје право упише у Катастар непокретности без његовог посебног одобрења, као тражење неосновано. Другим ставом обавезује се тужиља АА из ... да туженом ББ из ... на име трошкова поступка исплати износ од 636.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде. Трећим ставом одбија се захтев туженог ББ из ..., којим је тражио да се обавезе тужена АА из ... да туженом на трошкове поступка плати законску затезну камату за период од дана пресуђења до дана извршности, као тражење неосновано.

Против ове пресуде, тужиља је благовремено изјавила жалбу, побијајући је из свих законских разлога у ставу првом и другом изреке, како то произилази из навода жалбе.

Тужени је благовремено поднео одговор на жалбу тужиље.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку (Сл.гласник РС бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је нашао да жалба тужиље није основана.

У проведеном поступку првостепени суд није починио битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни битну повреду из тачке 12 тога члана на коју се неосновано жалбом тужиље указује.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља и тужени су засновали ванбрачну заједницу 2001. године, а затим су закључили брак 2002. године у ком је рођено заједничко дете ...2002. године. По заснивању заједнице живота тужиља и тужени су најпре живели у стану туженог у улици ... у ..., а затим у гарсоњери у приземном објекту који је тужени саградио пре закључења брака, на парцели бр ... КО ... коју је стекао у току 1996. године. На основу договора са ВВ, тужени је на постојећем приземном објекту доградио још два спрата и поткровље, па су уговором ... који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду под Ов 17528/06 од 24.10.2006. године, извршили физичку деобу, тако што је констатовано да је на кат.парцели бр. ... тужени својим радом и средствима подигао приземље стамбеног објекта, као и помоћни објекат са гаражом без грађевинске дозволе, што му припада у искључиву својину и није предмет деобе, а да је сразмерно улагањима обе уговорне стране, свако од

уговарача стекао право својине на одређеним деловима дограђеног објекта. Туженом је у физичкој деоби припало у својину: две засебне четворособне стамбене јединице на првом спрату и једна засебна четворособна стамбена јединица на другом спрату, као и део таванског простора са оставама, све ближе описано у изреци побијане пресуде. Тужени је свој стан у улици ... уступио ћерки за 15.000 евра, који износ је уложио у заједничку градњу наведеног објекта на кат.парцели бр ... у улици ... Вештачењем од стране судског вештака Божидара Карличића утврђена је вредност изведених радова на изградњи спорне стамбене зграде у периоду од августа 2002. године до марта 2006. године, као и тржишна вредност приземног дела објекта у износу од 48.463 евра и катастарске парцеле бр. ... КО ... у износу од 43.161 евро. Вештачењем економско-финансијске струке утврђени су укупни приходи тужиле и туженог у периоду од 29.12.2001. године до 09.12.2009. године, тако што је дат проценат учешћа тужиле и туженог у укупно оствареним приходима у више варијанти. Вештак је у једној од варијанти налаза обухватио и допринос тужиле за рад у кући, као и 1/3 исплаћене накнаде за плаћено одсуство код фирме у ... где је била запослена, при чему није у обрачун узео у обзир процењену вредност кат.парцеле бр... КО ... и приземног објекта јер то није био предмет вештачења. Тужила је у току трајања брачне заједнице остваривала приход од рада на пијаци, продаје аута који је унела у брак, исплаћивана јој је накнада зараде, примила је накнаду за рођење трећег детета и отпремнину, док је тужени остваривао пензију и закупнину за издавање магацинског простора, примио је накнаду за продате акције и 15.000 евра добијених за стан који је уступио ћерки.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредби члана 168 Породичног закона и 231 Закона о парничном поступку одбио тужбени захтев тужиле, налазећи да дограђени део за који тужила тражи утврђење права својине по основу стицања у ванбрачној и брачној заједници не представља заједничку имовину, већ посебну имовину туженог чија вредност није значајно увећана доприносом тужиле, тако да тужила нема својинско већ само облигационо право по основу свог доприноса у стицању. Одлуку о трошковима поступка донета је применом одредбе члана 150,153,154 и 163 Закона о парничном поступку.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж 4052/20 од 22.7.2021. године преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев налазећи да је утврђење права својине по основу стицања у ванбрачној и брачној заједници тражено на дограђеном делу објекта који чине посебне стамбене јединице у објекту који представља посебну имовину туженог. Дограђивањем објекта у току трајања заједнице живота формиране су посебне стамбене јединице, новостворене економски самосталне целине које немају статус посебне имовине, па је грађењем супружника на парцели која представља посебну имовину туженог заснован режим заједничке својине и у таквој ситуацији важи оборива претпоставка да су удели супружника једнаки. По налажењу другостепеног суда терет доказивања, односно оспоравања ове законске претпоставке је на туженом, који је у поступку поред чињенице да су приземље

објекта и земљиште на којем је објекат изграђен његова посебна имовина, требало да докаже и вредност посебне имовине и материјалне базе, вредност земљишта и вредност новоизграђених станова, како би се стављањем у однос тих вредности утврдио његов већи допринос, конкретно у мери која искључује право тужиле на својинско-правни захтев, па је у одсуству предложених и изведених доказа на те околности одлучено у границама постављеног захтева тужбе, применом правила о терету доказивања.

Врховни касациони суд у Београду је решењем Рев 8107/22 од 16.11.2022. године укинуо пресуду Апелационог суда у Београду је пресудом Гж 4052/20 од 22.7.2021. године и предмет вратио другостепеном суду на поновно суђење.

Поступајући по налогу Врховног касационог суда, а полазећи од утврђеног чињеничног стања, које се ни жалбеним наводима тужиле не доводи у сумњу, Апелациони суд налази да је првостепени суд правилно поступио када је одбио тужбени захтев тужиле и донео одлуку као у ставу првом изреке побијане пресуде правилном применом одредбе члана 168 Породичног закона и одредбе члана 231 Закона о парничном поступку.

Наиме, одредбом члана 168 Породичног закона РС ("Службени гласник РС", бр. 18/2005 са каснијим изменама) прописано је да имовина коју је супружник стекао пре склапања брака представља његову посебну имовину. Посебну имовину супружника представља и имовина коју је супружник стекао у току трајања брака деобом заједничке имовине односно наслеђем, поклоном или другим правним послом којим се прибављају искључиво права, те супружник у смислу одредбе члана 169 наведеног Закона, самостално управља и располаже својом посебном имовином. Одредбом члана 170 став 1 Породичног закона, прописано је да уколико је током трајања заједничког живота у браку дошло до незнатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу. Другачија је ситуација уколико током трајања заједничког живота у браку, дође до знатног увећања вредности посебне имовине једног супружника у ком случају други супружник има право на удео у тој имовини, сразмерно свом доприносу, како то предвиђа став 2. наведеног члана. Одредбом члана 180. став 2. Породичног закона прописано је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки, а ставом 3. истог члана прописано је да већи удео једног супружника у стицању заједничке имовине зависи од његових остварених прихода, вођења послова у домаћинству, старања о деци, старања о имовини те других околности од значаја за одржавање или увећање вредности заједничке имовине. Ставом 4 истог члана прописано је да већи удео у стицању заједничке имовине утврђује се у истој сразмери за сва права и обавезе у тренутку престанка заједнице живота у браку, док став 5. истог члана прописује да већи удео једног супружника у стицању појединог права из заједничке имовине може се утврдити само ако је то право економски самостално у односу на остала права из заједничке имовине, а супружник је у стицању тог права учествовао и приходима од своје посебне имовине.

Из напред наведене регулативе произилази да уколико је у току брачне заједнице посебна имовина једног супружника реконструкцијом, санацијом, доградњом побољшана, тако да је вредност те имовине, односно објекта знатно увећана, онда другом брачном другу припада право својине у обиму који одговара његовом доприносу у повећању вредности, чиме долази до трансформације посебне имовине у заједничку имовину брачних другова, те се приликом утврђења удела узима као посебно учешће у том објекту, вредност која је била пре увећања.

У конкретном случају тужени ББ постао је власник катастарске парцеле бр. ... КО ... пре закључења брака са тужиљом, а на којој је саградио објекат површине 120 м², за који је поднео захтев за легализацију општини Нови Београд 4.2.1998. године, те наведена имовина је посебна имовина туженог коју је имао у овој брачној заједници. Током заједнице живота са тужиљом, по споразуму туженог са ВВ, дозидан је предметни објекат, где је тужени за доградњу објекта уложио 15000 евра и приходе од закупа магацинског простора у приземљу објекта, који су посебна имовина туженог. Након тога, тужени је са ВВ закључио Уговор о физичкој деоби заједнички изграђеног објекта, који је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду под Ов. бр.17528/06, којим је уређено да је тужени једини земљишно-књижни власник кат.парцеле ..., површине 430 м² уписане у ЗКУЛ ... КО ..., као и да је на тој парцели подигао својим радом и средствима приземље стамбеног објекта, као и помоћни објекат са гаражом без грађевинске дозволе, који припадају туженом у искључиву својину и није предмет деобе, а да је сразмерно улагањима обе уговорне стране, свако од уговарача стекао право својине на одређеним деловима дограђеног објекта, па је тужени стекао право својине на две стамбене јединице, на првом спрату, једној засебној стамбеној јединици на другом спрату и на делу таванског простора, с тим да тужилца није наведена у уговору као сувласник у наведеном уговору. Имајући у виду утврђену вредност изведених радова на изградњи стамбене зграде спратности П+2+ПК у ... у периоду од августа 2002. године до марта 2006. године, те да тржишна вредност приземног објекта износи 48.463 евра, а катастарске парцеле бр. ... КО ... износи 43.161 евра, које вредности су утврђене вештачењем судског вештака Божидара Карличића, те да је тужени у доградњу предметног објекта поред плаца са објектом уложио 15.000 евра и новац од закупа магацинског простора, као своју посебну имовину, да је доградњу објекта обављао уз помоћ пријатеља, комшија и рођака уз незнатан допринос тужилце, то имовина која је предмет овог спора има карактер посебне имовине туженог. Наиме, имајући у виду вредност улагања парничних странака, тужилца по основу свог доприноса није могла да стекне право на удео у предметној имовини, већ само право на потраживање у новцу, сразмерно свом доприносу, јер се не ради о улагањима којима је вредност посебне имовине туженог знатно увећана. Ово посебно из разлога што у тим улагањима нема једнаког учешћа странака, имајући у виду вредност посебне имовине туженог, новчана примања странака у том периоду, рад у кући, приходе од посебне имовине туженог, као и новчана средства која је тужени остварио уступањем

стана ћерки.

С обзиром на наведено неосновани су наводи жалбе тужиље којима се оспорава оцена изведених доказа и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, као и на погрешно примењено материјално право. Ово са разлога што је све важне чињенице за доношење одлуке првостепени суд утврдио потпуно и поуздано на основу оцене изведених доказа које је ценио правилном применом члана 8 Закона о парничном поступку, па жалбено оспоравање чињеничног стања од стране тужиље не води другачијој оцени доказа нити одлуци о тужбеном захтеву. Наиме, према одредби члана 7 Закона о парничном поступку странке су дужне да изнесу све чињенице на којима заснивају своје захтеве и дужне су да предложе доказе којима се те чињенице утврђују. Суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева искључиво на основу предложених и изведених доказа и одлуку доноси по слободном уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, односно на основу резултата целокупног поступка. Првостепени суд је у образложењу своје одлуке веродостојно интерпретирао садржину изведених доказа, а потом на јасан, логичан и објективно прихватљив начин изнео оцену доказа и навео разлоге за прихватање односно не прихватање појединих доказа, па су неосновани наводи тужиље да суд није ценио све изведене доказе и да се не може утврдити на којим доказима је првостепени суд засновао своју одлуку.

Наводи жалбе тужиље да првостепени суд није прихватио налаз и мишљење судског вештака Војислава Раковића због тога што сматра да је брачна заједница трајала до 2006. године а не до 2009. године, да је тужени на налаз имао примедбе али да првостепени суд није поступио у складу са одредбом члана 271 Закона о парничном поступку и одредио ново вештачење, су без утицаја на одлуку суда у овој правној ствари. Ово са разлога што је вештачење једно од доказних средстава које суд цени као и остала доказна средства на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка, у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку. У конкретном случају првостепени суд је ценио налаз и мишљење судског вештака Војислава Раковића узимајући у обзир све изведене доказе, па је навео разлоге за не прихватање овог доказа, а које разлоге као јасне и аргументоване прихвата и овај суд.

При одлучивању о основаности жалбе тужиље, односно законитости и правилности првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе тужиље, али како исти не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, то их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 став 2 Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка јер је иста донета правилном применом одредби из члана 150,153,154 и 163 Закона о парничном поступку.

С обзиром на наведено, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде применом одредбе члана 390 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), и одредбе члана 401 став 2 Закона о парничном поступку.

Одлучујући о захтеву тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка за састав жалбе овај суд је ставом другим изреке одбио захтев применом одредбе чл. 165 ЗПП.

**Председник већа-судија
Весна Целетовић Цуцић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић